

מסכת בכורות

פרק ד

א. עד כמה ישראלי חיבים להטפל בבכור. בבהמה דקה, עד שלשים יום. ובגסה, חמישים יום. רבי יוסי אומר, בדקה שלשה חמשים. אמר לו הכהן בתודת זמו זה פגעה לי, הרי זה לא יתנו לו. אם היה בעל מום, אמר לו פנו לי שאוכרלו, מתר. ובשעת המקדש, אם היה טמים, אמר לו פנו לי שאזכירנו, מתר. הבכור נאכל שנה בשנה בין פמים בין בעל מום, שנאמר (דברים טו), לפניו ה' אלקיך תאכלנו שנה בשנה:

ב. נולד לו מום בתודת שנותו, מתר לקומו כל שניים עשר חמש. לאחר שנותו, אין רשאי לקומו אלא עד שלשים יום:

ג. השוחט הבכור ומראה את מומו, רבי יהודה מתר. רבי מאיר אומר, הואיל והוא גשחת שלא על פי ממחה, אסור:

ד. מי שאינו ממחה וראה את הבכור ונשחת על פיו, הרי זה יקבר, וישלם מביתו. זו את הדין, זכה את החיב והחיב את הזוכה,

טפַּמָּא אֶת הַטְּהוֹר וַטְּהֵר אֶת הַטְּמִא, מַה שְׁעַשָּׂה עֲשֹׂוי וַיְשַׁלֵּם מַבְּיתו. וְאִם קִיה מִמְּחָה לְבִית דִין, פַּטוּר מַלְשִׁלָּם. מִעְשָׂה בְּפִרְהָ שְׁגַטְלָה הָאָמ שָׁלָה, וְהָאֲכִילָה רְבִי טְרָפּוֹן לְכָלְבִּים, וְכָא מִעְשָׂה לְפִנֵּי חֲכָמִים וְהַתִּירְנָה. אָמֵר תְּדוֹס הַרְוָפָא, אֵין פִּרְהָ וְחַזְירָה יוֹצָאָה מַאֲלָכָסְגַּדְרִיא עַד שְׁהָם חֻתְכִין אֶת הָאָמ שָׁלָה, בְּשִׁבְיל שֶׁלָּא תַּלְד.

אָמֵר רְבִי טְרָפּוֹן, הַלְכָה חַמּוֹרָה טְרָפּוֹן. אָמֵר לוֹ רְבִי עֲקִיבָא, רְבִי טְרָפּוֹן, פַּטוּר אַתָּה, שְׁאַתָּה מִמְּחָה לְבִית דִין, וְכָל הַמִּמְחָה לְבִית דִין

פַּטוּר מַלְשִׁלָּם:

ה. הַפּוֹטֵל שָׁכְרוֹ לְהִיוֹת רֹאָה בְּכֹרֹות, אֵין שׁוֹחְטִין עַל פִּיו, אֶלָּא אִם כִּי קִיה מִמְּחָה כְּאִילָא בִּיבְנָה, שְׁהַתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים לְהִיוֹת נוֹטֵל אַרְבָּעָה אָסְרוֹת בְּבָהָמָה דָקָה, וְשָׁשָׁה בְּגַסָּה, בֵּין פְּמִים בֵּין בָּעֵל מָום:

ו. הַפּוֹטֵל שָׁכְרוֹ לְדוֹן, דִינָיו בְּטִילִים. לְהָעֵד, עֲדוֹתָיו בְּטִילִין. לְהַזּוֹת וְלְקַדְשָׁ, מִימָיו מֵמַעַרָה וְאַפְרוֹ אֶפְרָאִים מִקְלָה. אִם קִיה כָּהוּ וְטַפְאָהוּ מִתְרוֹמָתוֹ, מְאַכְילָוּ וְמְשַׁקָּו וְסַכּוּ. וְאִם קִיה זָקוּ, מְרַכְבִּיו עַל הַחַמָּר. וְנוֹתֵן לוֹ שָׁכְרוֹ כְּפּוּזָל:

ז. הַחַשּׁוֹד עַל הַבְּכֹרֹות, אֵין לוֹקָחֵין מִפְּנֵי בָשָׂר אַכְאִים וְלֹא עֹורֹת שְׁאַיְנָן עַבּוֹדִין. רְבִי אַלְיָזָר אוֹמֵר, לוֹקָחִים מִפְּנֵי עֹורֹת שֶׁל גַּדְבָּה,

וְאֵין לֹקֶחַ מִפְנָס צָמָר מִלְבָן וְצֹזָאי, אֲבָל לֹקֶחַ מִפְנָס טּוֹוי
וּבְגִדִים:

ח. חָשׁוֹד עַל הַשְׁבִיעִית אֵין לֹקֶחַ מִפְנָס פְשָׁתָן וְאַפְלוֹ סָרָק, אֲבָל
לֹקֶחַ מִפְנָס טּוֹוי וְאַרְיִגָן:

ט. חָשׁוֹד לְהִיוֹת מֻכָר תְרוּמָה לְשֵם חָלִין, אֵין לֹקֶחַ מִפְנָס אַפְלוֹ
מִים או מַלח, דָבָרִי רַבִי יְהוֹנָה. רַבִי שְׁמַעוֹן אָוֹמֵר, כָל שִׁישׁ בּוֹ זָקָת
תְרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, אֵין לֹקֶחַ מִפְנָס:

י. חָשׁוֹד עַל הַשְׁבִיעִית, אֵינוֹ חָשׁוֹד עַל הַמַעֲשָׂרוֹת. חָשׁוֹד עַל
הַמַעֲשָׂרוֹת, אֵינוֹ חָשׁוֹד עַל הַשְׁבִיעִית. חָשׁוֹד עַל זה וְעַל זה, חָשׁוֹד
עַל הַטְהָרוֹת. וַיַּשׁוֹא חָשׁוֹד עַל הַטְהָרוֹת, וְאֵינוֹ חָשׁוֹד לֹא עַל זה
וְלֹא עַל זה. זה הַכָּל, כָל חָשׁוֹד עַל הַקָּבָר, לֹא דָנו וְלֹא מַעֲידָו: